

EGYETÉRTÉS

KIADÓHIVATAL: BUDAPEST, VI. DALSNÁZ-UTCA 1... PÁRISBAN... John F. Jones & Co. St. Louis...

SZERKESZTŐSÉG: BUDAPEST VI. KÖZPÉNT-UTCA 26... ELŐFIZETÉSI DÍJ: Vidékre postán v. helyben hához borítva...

A zsidó vallás recepcziója.

Az mondhatnók, hogy csodás idöket élünk. A szabadelvü áramlat, mely nap-nap után erősödik, szinte csodákat mível.

Ime, a bizonyosságnak, hogy a neves alkotások terén semmiféle irányzatnak se lehet olyan teremtöképessége, mint annak, mely a szabadelvü eszközök segítségével hatása alatt támad és munkálkodik.

Az ellenzéki pártok meg lehetnek elégedve közelmúlt hatásával és sikereivel. Búszkák lehetnek a legutóbbi napok eseményeire. Mert kétségtelen az, hogy a szabadelvü áramlatot az ellenzéki pártok küzdelme teremtette meg.

Valójában az ellenzéknek köszönheti a magyar nemzet a legutóbbi napok nagyjelentőségű eseményeit, melyek megannyi hatalmas liberális vívmányt jelentenek.

Az ellenzék képviselői a szabadelvü haladását követik. Meg pedig szabadelvü haladását. És valahányszor a kormány az uralkodó áramlat hatása alatt egy-egy lépést tesz, ezt előre kell tennie.

Valójában az ellenzéknek köszönheti a magyar nemzet a legutóbbi napok nagyjelentőségű eseményeit, melyek megannyi hatalmas liberális vívmányt jelentenek.

Az ellenzék által teremtett áramlat hatása alatt jelentette ki a minap gróf Csáky Albin miniszter a kormányban Irányi Dániel határozati javaslatához való hozzájárulását: az ellenzék által teremtett áramlat sürgető hatása alatt jelentette ki ma, hogy a jövő őszi ülésükben betervezi a zsidó vallás recepcziójáról szóló törvényjavaslatot.

Természetes dolog, hogy a kormány és a bírta lehetőleg maga is a feltétlen szabadelvü követelményei szerint akar viselkedni. Magatartásával azt akarja bizonyítani, hogy a mit tesz, azt a maga jószándékából teszi, s a történetek és történendők magyarázatával mindenképen a maga számára igyekszik hódítani a szabadelvü eredmények dicsőségét.

Nyilván kitűnt ez a törekvés a kultuszminiszternek minapi beszédéből, a mikor azt fejtegette, hogy az Irányi Dániel mostani határozati javaslatának kerete szűkebb, mint volt azoké, miket huszonhárom esztendő óta mindig beterveztetett.

revez felszólalására azt válaszolta-e, a mit a képviselőházban válaszolt Neumann Armin s a többi képviselő beszédére? Hiszen a szabadelvü körben még arra kérte Chorint, hogy vonja vissza határozati javaslatát, mert a kérdéssel összefüggő részletek bővebb tanulmányt igényelnek.

Soh se tagadják: a kormányt a szabadelvü áramlat viszi előre; ezt a szabadelvü áramlatot pedig az ellenzék teremtette meg.

Nem fejtgetjük most azt, hogy mily nagy szükség van a zsidóvallás recepcziójának törvényben való kimondására. A törvényhozás ezzel egy régi mulasztást és még egy régebbi hibát hoz helyre. E mulasztásnak és ennek a hibának igen sajnos következményei voltak már és a mostani állapotból folyó bajok napról-napra szaporodnak. Minél előbb intézzük el az ügyet, annál több bajnak és zavarnak vehetjük elejét.

Mindenestre örövendünk annak, hogy valahára komoly kilátásunk van a zsidó polgártársakkal szemben fennálló becsületbeli tartozás lerovására. De bár e tartozást béli tartozás, a kormány rója le, mert az ő kezében vannak a hatalom eszközei, tartásuk meg emelkedetékben zsidó polgártársaink a legutóbbi napok eseményeit, melyek az ellenzék által teremtett áramlatot sürgető hatása alatt jelentette ki ma, hogy a jövő őszi ülésükben betervezi a zsidó vallás recepcziójáról szóló törvényjavaslatot.

A mennyire naiv a kormányának az az okoskodása, hogy a vallászabadságot követelő javaslatához való hozzájárulása nem jelent változást, vagy haladást politikájában; mert e javaslat kerete most szűkebb: ép oly naiv az a magyarázat, hogy a kormány álláspontja a zsidó vallás recepcziójára tárgyában most is ugyanaz, a minő volt. Hát kicsoda nem látja a különbséget, mely nyilvánul a miniszternek e tárgyban tett legutóbbi három nyilatkozata közt. Vajon a szabadelvü pártban Chorin Fe-

revez felszólalására azt válaszolta-e, a mit a képviselőházban válaszolt Neumann Armin s a többi képviselő beszédére? Hiszen a szabadelvü körben még arra kérte Chorint, hogy vonja vissza határozati javaslatát, mert a kérdéssel összefüggő részletek bővebb tanulmányt igényelnek.

Soh se tagadják: a kormányt a szabadelvü áramlat viszi előre; ezt a szabadelvü áramlatot pedig az ellenzék teremtette meg.

Nem fejtgetjük most azt, hogy mily nagy szükség van a zsidóvallás recepcziójának törvényben való kimondására. A törvényhozás ezzel egy régi mulasztást és még egy régebbi hibát hoz helyre. E mulasztásnak és ennek a hibának igen sajnos következményei voltak már és a mostani állapotból folyó bajok napról-napra szaporodnak. Minél előbb intézzük el az ügyet, annál több bajnak és zavarnak vehetjük elejét.

Mindenestre örövendünk annak, hogy valahára komoly kilátásunk van a zsidó polgártársakkal szemben fennálló becsületbeli tartozás lerovására. De bár e tartozást béli tartozás, a kormány rója le, mert az ő kezében vannak a hatalom eszközei, tartásuk meg emelkedetékben zsidó polgártársaink a legutóbbi napok eseményeit, melyek az ellenzék által teremtett áramlatot sürgető hatása alatt jelentette ki ma, hogy a jövő őszi ülésükben betervezi a zsidó vallás recepcziójáról szóló törvényjavaslatot.

Budapest, május 26. A képviselőház, mint jelenti, a közoktatásiügyi miniszternek költségvetésének letárgyalása után a kereskedelmi miniszterium költségvetését fogja tárgyalni.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése május 27-én.

Rövid, de nagyjelentőségű felszólalással végzte be a vita mai folytatást gróf Csáky Albin vallás- és közoktatásiügyi miniszter. Azt az ígéretet tette ugyanis, hogy a zsidó vallás recepcziójáról szóló törvényjavaslatot az őszi ülésükben betervezi a zsidó vallás recepcziójáról szóló törvényjavaslatot.

A miniszter ezenkívül körülbelül tájékoztatta a házat az Irányi javaslat értelmében a vallászabadságról intézkedő törvényjavaslat benyújtásának az ideje felől is, a mennyiben jelezte, hogy a zsidó vallás recepcziójának a kérdését nem tartja függőben hagyhatónak addig, a míg az Irányi javaslatában foglalt kérdés megoldására kerül a sor. Az általános vallászabadságról szóló törvény-

javaslatot tehát később szándékozik betervezni a miniszter.

Gróf Csáky Albin beszédét a mai napon három széleskeretű beszéd előzte meg. Schwarcz Gyula beszéd legelőször és leghosszabbban, a kultúra különféle követelményeit és ezekkel a követelményekkel szemben az elodáztatlan tenivalókat ismertette. Töle Visontai Soma, a függetlenség és 48-as párt tagja vette át a szót. Lendülettel beszédében foglalkozott a zsidókkal azzal az önmarcangó karára követett magatartásával, hogy jobban rosszban mindig a kormányt sekeret tologatták. A miniszternek a zsidó vallás recepcziójáról tegnapelőtt tett kijelentését úgy magyarázta, hogy a kormány sem az Irányi javaslatát, sem a zsidó vallás recepczióját nem akarja megvalósítani.

Visontainak ez a magyarázata a hozzá fűzött érvekkel oly annyira megvilágosította a kultuszminiszteri kijelentés eddigi formájának tarthatatlanságát, hogy Tósz István, a következő szónok felszólalása után, a ki Visontait polemizálva, a kormányra és a zsidókra egyaránt kedvező magyarázatot íparkodott adni a kultuszminiszteri kijelentésnek, gróf Csáky Albin vallás- és közoktatásiügyi miniszter helyénvalónak látta Visontai szavait fogadnia nélkül nem hagyni s a szóban levő kijelentést a félreértések és gyanúsítók elhárítása céljából is pozitív ígérettel bővíteni ki.

A kultuszminiszteri tárcza tárgyalása folyamán most már másodikban, a zsidó vallás recepcziója kérdésében vívott ezzel a sikerével a függetlenségi pártnak, egyszerre elismultak az ellentétek s egyértelmű helyesséleg fogadták a pártok a miniszter hátralevő, egyéb kijelentését is.

Báró Bánffy Deszö elnök zárószava előtt, a ki a honlapi ülése névze tett indítványt, Wekerle Sándor pénzügyminiszter volt az utolsó szó, a ki az osztrák verett egyesületi egy- és kéttalérosok tárgyában terjesztett bejelentést. A vitát megelőzőleg a pénzügyi bizottságba választott egy tagot a ház Fülk Miksa személyében szatizennyevez szavazattal.

II. Elnök: Bánffy Deszö báró, jegyző: Molnár Antal, gróf Esterházy Kálmán, Székelydy Nándor. A múlt ülés jegyzőkönyvét leolvasították.

Elnök: Jelenleg, hogy Királyi Pál, Zala vármegyei csaknői kerületének megválasztott képviselője elhunyt. A megdolgolt buzgó és tevékeny tagja volt a háznak az 1884-87-iki országgyűlés kivételével, 1861 óta. E szomorú eset következtében — tegnap ülés nem tartván — magam intézkedtem az iránt, hogy a megdolgolt koporsójára koszoru helyeztetessék, valamint, hogy a képviselőház homlokzatára a gyászobozó kitűtessék. (Helyeslés.) Kérem, méltóságos uraim, a jelenléteket tudomásul venni és hozzájárulni a jelenlegi javaslatomhoz, hogy a ház az elhalálozás felett részvételével fájdalommal adjon jegyzőkönyvi kifejezést. (Elnök helyeslése.) Bemutatom a m. kir. d. honvédelmi és közoktatási miniszternek a honvédelmi államigazgatásról polgári és közoktatási iskolák tanfolyamait, a budapesti posta- és távirat-szolgálatok kerényeit az állami tisztviselők és szolgák illetményeinek szabályozásáról szóló törvényjavaslat módosítása iránt. Előzetes tárgyalás és jelentésfelvétel vegett kiadatnak a ház pénzügyi bizottságának.

A napirend szerint következő a pénzügyi bizottsághoz hiányzó egy tag választása.

Esterházy Kálmán gróf jegyző: (Olvasa a névsort, a szavazati listát beadatnak.) Elnök: (Szavazás után.) A szavazás be van fejezve. A beadott szavazatok a jegyzőkönyvbe adtak ki, kik azokat az úlése folyamán összehajtották. Az eredmény az ülés végén kihirdetendő. (Helyeslés.)

Következik a napirend: a vallás- és közoktatásiügyi tárcza általános tárgyalásának folytatása.

Schwarcz Gyula: A legfontosabb kérdés: a vallászabadság kérdése. Mindnyaján párt és felekezeti különbség nélkül önjajuk ezt eltebe lepleteni. Örömmel látjuk, hogy az ön határozati javaslat, a melyet a függetlenségi és 48-as párt érdeműs vezére: Irányi

Dániel benyújtott, rokonszenvre talál minden oldalán a képviselőházban. A kérdés az, hogy mily értelemben vegyük a vallászabadságot? Nagyon könnyű nemeslelkű emberbaráti és hazafias gerjedelmeknek, honfűi vágyaknak tündökli szónoklatban kifejezést adni, sőt nem nehéz ezen nemes, emberbaráti szeretetteljes vágyakat patag határozati javaslatba öltöztetni; de igen nehéz, sőt lehetetlen ezen vágyakat mindaddig, a míg fogalomzavar uralkodik és tekintetben magában a törvényhozás körében, illetleg annak bizonyos rétegeiben, meg is kodifikálni, meg pedig oly értelemben, hogy az nem kárára, de hasznára valjék a hazának és a társadalomnak egyaránt. (Helyeslés jöbbséggel.)

Mi történne hazánkban, ha az általános vallászabadság behozatnék, ha nem száz, de talán százezer állampolgár térne át nap-nap után más hitre csupán azért, hogy meneküljön azon terhekől, melyeket egy házával szemben viselnie kell. Ez nem érdeke sem a vallásosságunk, sem a közoktatásunk, de nem érdeke a kultúrának sem, mert a magyar nemzeti kultúrának meg szüksége van az egyházak támogatására. (Helyeslés jöbbséggel. Mozgás a bal- és szélis baloldalon.)

Az állam és az egyház szétválása még Franciaországban sem sikerült, pedig ez demokratikus respublika. Mi lenne Magyarországon az állam s egyház szétválásának első korollariuma? Az, hogy Magyarország apostoli királya azt a jogát, hogy 60 nevezni ki az erseket és a püspököket, nem gyakorolhatná. (Mozgás a bal- és szélis baloldalon.) Akkor azután aulról fel lelellene proponálni az erseki és püspöki székek betöltését.

Ugron Gábor: Ez sem volna baj! Schwarcz Gyula: vagy pedig a pápa töltené be azokat? A magyar állam minden beavatkozása nélkül? Az általános vallászabadság azt involválja magában.

A szónok az autonómiáról egyebek közt így nyilatkozik: Nagyon komolyan kell tehát tanulmányozni az országos autonómia életbevitelének feltételeit; azonban előbb két nehézséget kell megoldani. Az egyik nehézség abból származik, hogy Magyarországi apostoli király legelőbb kegyur jogokat gyakorol, a melyeknek mikénti gyakorolhatására nézve az országos katolikus autonómiának keretében még idáig a kello formulát semk sem talalta meg. Másodsor okvetlenül szükséges hogy megtalálassék a kello formula arra a nehézségre nézve is, melyet a katolikus egyháznak hierarchikus szervezete involvál, a melyre már elzött is a vallás és közoktatásiügyi miniszter ur.

Nagyon sajnálom, ha a kongrua-ügynek a behozandó autonómia kérdésével, a mely a rendesét vagy ismét végtelen időre elodázza, vagy annyira összehajnyolítana, hogy azután sem a kongrua, sem az autonómia ügye gyorsan vagy legalább annyira rövid idő alatt, a mint önjajuk, kello móddal életképes nem válhatna.

A mi a zsidó vallás recepczióját illeti, erre nézve azt hiszem nagy megyűgyűzést találhatunk a zsidó vallás honfirtásaink azon rokonszenvben, a mely, mondhatom, a ház minden oldalán pártkülönbség nélkül nyilvánul a recepczióval szemben. Meg vagyok rólagyzódo, hogy a kormány komolyan akarja és meg is fogja tenni azt, a mit ez ügyben tenni lehet, hogy elégtetessék egyfelől a 19-ik század emberbaráti szel lenének, másfelől, hogy csakugyan a kello figyelemben részesítessék az a suly, melylyel zsidó vallás honfirtásaink a társadalomban, a közgazdaság és kulturális életben bírnak.

A kormány e téren való aktív képességet meg fogja könyvitelni az az egyöntetűség, a mely zsidó vallás polgártársaink bizalmában a kormány irányában nyilvánulni fog. Mentől nagyobb lesz a bizalom a kormány és a törvényhozás intencziója iránt, annál könnyebb lesz megküzdeni azon nehézségekkel, a melyek jelenleg abból származnak, hogy nem tudjuk nem az általános elv proklamálására nézve, mert hisz ez már holnap is megtörténhet, hanem a részletekre nézve leküzdeni azon nehézségeket, a melyek az orthodox és a neolog zsidók valláséleti különbségben rejlenek. (Ellenmondás a szélis baloldalon. Halljuk! Halljuk! a jöbbséggel.) E tekintetben is meg fogjuk találni a kello formulát: azonban a valódi egyenlőség és a minden tekintetben való egyenlőségű vallás polgártársaink, ha majd az igazságyűgyminiszter ur által kitálatba helyezett nagy reformok szüntető életbe fognak lépni.

A becsületes tolvaj.

— Bonyák történet. Omerovics Mehemed a legszerencsétlenebb ember volt a csárságn. Kétszer vagy háromszor nyíltott már üzletét, de az mindig kárára végződött. Ismét ismét tőkétől kellett nyulnia. Utolsó üzlete nem tartott soká, a kereskedéssel felhagyott, a börtönt be kellett zárni.

Végül belátván, hogy mire sem vergődhetik, elhatározta, hogy másik szolgatábla áll. Egy kereskedő szolgatáblába lépett tehát s délelőtti szép rendben végzte is dolgát.

Deiben azonban gazdájá így szölt hozzá: «Mehemed, nehezt, nem használhatlak, mert magamnak sincs annyim, a monybol megelhetek.» — Ep rossz idök jártak a kereskedőkre, a csárságn mindenben kougott az úreségtől.

Mehemed tovább ment s töprenkedett, mit tegegyen? Vagyonkijának csak szomorú maradványai sörögtek szobájában, pedig oly egészséges, oly jó vágya van, de becsületes és oly szerencsés!... a mint halvezette felett töprenkedék, egy gondolatba támadt. Ha másképp nem lehet, lopni, rabolni... azután jöjjen, a minek jönni kell!

Elhatározást két legjobb barátjával közlé, kik halmultal hallgatták.

— Megörültek Mehemed? Így akard szüleid becsületes emleket megörözni? kérdé az egyik. — Másképp nem tudok magamon segíteni. Most nem tehetek. Ha üzletet nyitok, egy hét sem telik el s a börtönt ismét bezárolhatom. Ha szolgatáblát állok s dolgomat délelőtti elvégzem, délelben már kiúlok a gazdá, mondván: «Eredj oda, honnét itél.»

— Várj türelmelem Mehemed, tanácsolá a másik. Réad is mo-olyan meg a szerencse, azért agy fel az ilyen becsületesküli gondolatok!

Mehemed elhatározása csakugyan különös volt s hozzá mily vakmerő, mily veszedéllyel egybeöltött!... Fiatal, cinos legény, becsületes, ledéltetlen életélet; hát hallotta valaki, hogy ily ember minden erovel rossz utra akarjon térni? hogy testét, lelket eladja a gonoszra?... Barátai, kiket tervébe beavatott, égedadalmmal voltak eltelve, mintha csak saját édes testvérükről lett volna szó.

— Mitán már mi sem használ, mondák Mehemed barátai egymásnak, menjünk a hodzsához, vagy a muftihoz s kérjünk azoktól tanácsot. — S elmentenek a hodzsához, a ráncos képű öreghöz, kinek hirt-neve messze földeken, sőt magában az aranyos Stambulban is nagy vala.

Előadtak mindent, Mehemed másíthatlan számdékát is.

A hodzsá ránczba szedvén böles homlokát, monda: «Küldjétek el hozzá.»

A hodzsá napnap, mint rendszeren, kora reggel egyágában üdögött a medreszében, szofták iskolájában s esibukjának füstjét néman eregette maga elé. A esendit mi sem zavarta, csak a nyitott ablak alatt eseregdező patak egybangu esőfogása.

Mehemed belépett. A kuszobon levete a papucsát, meggaztáa dohánnyat s ajkát, homlokát kezzel érintve, tisztelettel járult a hodzsá elé: «Szaba hajrola, efendim!»

— Alarason? Kozoné a hodzsá s intett kezével mintegy helyet kínálva Mehemednek. Mehemed leguggott s lábait maga alá keresztelve, leült.

— Mi jöt hoztal Mehemed? — Hivattal! — Jó. Mondd csak, hogy élnek a világban? — Ki így, ki amugy efendim, en, öszintén mondvá, sehoggy.

— Micsoda? sehoggy? Hiszen látom, hogy mozsogsz, hallom, hogy beszélsz, tehát élnek is kell! — Eddig csak megéltem, ugy, a hogy. Most már ennek is vége lesz. Im, lásd ez a száz para az utolsó penzem, ha ez elfogy, több nem lesz.

— Kereskedő voltál, magad ura és szolgája, hol van hat hasznod, hol van nyereséged? — Efendim, öszintén fogok szólni: kereskedő voltam nem egyszer, hanem háromszor, de mindannyiszor tönkre mentem. Azután szolgatábla állottam s reggeltől délig dolgoztam is, de déiben a gazda azzal küldött el: «Meni, fiam! magamnak sincs annyim, hogy megélhessek, lát azután téged miből éltesselek?»

— Es most mi a szándéked? — Lopni, rabolni akarok! — Ez tolvaj és gazselekedet. — Igazad van, efendim! de hadd legyen az, még ha véték is!

— Értesz a lopás mesterségéhez? — Allahra mondom, ha értnek hozzá, kereskedésem nem ment volna tönkre. — Hát akkor, hogy fogsz belekezdeni? — Megkísértem, a hogy a sors akarja, akár-hogy. — S értesz a lopott tárgy elrejtéséhez? — Ha valamit lopok, könnyű lesz azt jól el is rejtetni. — Lopj tehát fiam, de nyíltan és a lopottat el ne rejtés!

— Hogyan, hodzsá! ? hogy megcsipjenek? — Majd eleresztenek. — Miert? — Azért! Az emberek azt fogják mondani, hogy boldog vagy becsületes ember vagy.

— Mondd efendim, így van ez a törvényben megírva? — A hodzsá egy könyvet vett elő s hosszasan lapozgatótt benne, mintha valamit keresne. Majd egy lapnál megnyugodott, mintha az olvasottak felett gondolkodnék, azok értelmét rendezné nyelve alá. Végre megszölk: «Tudod hogyan cselekedjél? Ejnek idején menj be a bővő akarsz, csak egy hodzsához ne. Széj össze minden elvitetet s oszd fel pontosan három egyenlő részre, hogy egyik rész se legyen nagyobb a másiknál. Ha mindez megtörtént s mindent összehordtál s az összehordottakat felosztad három egyenlő részre, egy részt szabadon elvihetsz magaddal, a másik két részt pedig otthagyd. De el ne feledd mindenképp a mosakodások elvégzését, valamint, ha az ima órája jön, az imak elmondását, mielőtt a minaretről a müezzin hangját hallod.»

Mehemed megcsókolta a hodzsá kezét s tovább ment.

Kereset nélkül élni nem lehet. Mehemed az utolsó száz garast csakhamar elköltötte s úres zsebei mellett a következő nap megis megkövetelte a magiét... hát még mi lesz az ezután következő napokon, ha már az első napon oly nehéz a kopulálás?...

Mehemed a házak s kerítések mentén ölködött, hogy szándékának kivételéhez megfelelő alkalmat és helyet találjon.

A mahala szélén egy jómódu aga lakott. Az agának háza volt s a ház mellett régi torony. A házról a toronyba egy fábol készült folyosó vezetett s a házba a kerthől létra nélkül is be lehetett jutni.

Egy terebélyes eperfa ágai felnyúltak egész a toronyba vezető folyosóig, s így az a fáról egy kis ügyesség mellett könnyen elérhető volt.

Már sötétedett, az éj leszállt. A jaeziya, az utolsó ima óta két óra már elmúlt, sötét is volt, kedvező alkalom tehát, mint a parancsolt.

Mehemed tettre kelt. A kerítésen szerencsésen átmászott, az eperfa ágain pedig a folyosóig felkuszott. Azután a sötétben tovább tapogatótt. Papucsait levette, hogy, mint jó igazhítész illik, piszucsat lépjen be a szobába. A torony ajtaja beülően lépjen be a szobába. A torony ajtaja beülően, de a zár nem volt ráfordítva, mint a hogy az már szokás a bekerített házakban, hol külön-

ben sem vették el még soha semmi. A toronyba érve, világot gyújtott s megkezdte munkáját. Mindent elmozdított tárgyat, edényt, szőnyegét, víznapot és posztót, mindent, mit a házban készítettek, vagy a vásáron szöktak venni, összehordott.

A mit azután így összehordott, gondosan felosztotta három rakásra s lelkisimerelesen bírálta, mérlegelte, nehogy az egyik rakásban több vagy kevesebb legyen. Egy rakást azután egy nagy kendőbe kötve, ép visszahajozdani akart.

E pillanatban a meszet karsu minaretjén megszölköt a müezzin reggeli imára hívó éneke. Mehemed leborította könyvét s imába merült.

A mint imádkozott, gyenge hajnali szél keletkezett, mely a torony betamasztott, de be nem zart ajtaját a félfához keozoztatja, majd ismét oda keozoztatja.

A házban az aga, az agának öreg anyja, az agának a felesége; a hanuma és az agának egyetlen leánya, Emina, látkak.

Emina gyönyörű gyermek volt, kedves és szerény. Nem használ sem arczport, sem arkenőcsöt s orczája festék nélkül is olyan volt mint a tejbemártott rózsá s kivánatos színekben tündökölt. Fejcskéjét fátvol nélkül sohsem dugta ki az ablakon, azonban, ha valaki azt himne, hogy ez a legyeknek nem kerültekét pentekenkint Emina háza tájékat, az nagyon csalódik. S mily legyenek! Gupa bégek és agák, szpahiják, a környék legvalógtalottabb fiatalága, kik között messz hírek keringtek a tubafa ágából kiúgró hurik ragyogó szépségét elhomályosított Emina kelleméről s még messzebbek az aga zechinos zacskóiról, melyeket állított három vörös kandur óriz.

Mondom, csak hírek voltak, mert Eminat az anyja úgy örzítte, mint saját szemfényét, de még jobban örzítte Eminat az öreg Kadusa, a nagymama.

Nem esoda tehát, hogy Eminatnak egy örzitelen pillanat sem volt s így még a lehetőség is ki volt zárva, hogy Emina bájában kíváncsi szem gyönyörködhetik vala.

Pedig Emina már elérte azt a kort, melyben a tisztességes mohamedán leányzók követik a szülők választottját a kádi él, hogy azután az anyai háremet a férj háremével, az egyik kaliczkat a másikkal felesereljék.

De mikor az agának oly különös nézetei vannak? Százszor is kinyilatkozattá, hogy Eminat bárkinek odaadja, csak becsületes fickó s jó müzülman legyen, de nem adja annak — s legyen az illető még oly gazdag is — ki nem derék

legény; százszor is kijelenté: «ha csak becsületes és igazhívó müzülman, még ha papusa sincs.»

S az aga feltételei nehéz feltételek a mai, Allah-tól elrugszakodott, hivalkodó világban, mert hisz a mai fiatalag, a helyett, hogy az ösök példáján lekésednek, inkább a gyaukok mételeyöz példáján indul...

Az aga ép a vallászabta hajnali mosakodást végzi, midőn a torony ajtaja harmadszor is a félfához keozoztat.

— Anyám! valaki van a toronyban! Már harmadszor hallom az ajtó csapódását — mondá Emina.

— Hallod aga? Tevé hozzá a hanuma, valaki van a toronyban.

S az ajtó ismét keozoztat.

— De tegnap én tettem be az ajtót, töprenkedett tovább az aga felesége.

— Mi nem jut az eszedbe, asszony, mordult feleségére az aga. Bizonyosan a kandur mászkál. Emina, ki egy pillanást vetett a torony felé, a mindinkább szürkülő hajnalban észrevette Mehemed papucsait.

— Atyám, atyám! Nézd egy pár papucs. Férfipapucs, de nem a tied.

Az aga az ablakhoz lépett, mialatt kezét a túrülködő kendővel törte: — Allahra mondom! csakugyan idegen papucsok! A vén Kadusa felhaználta az alkalmat s mint a szél ismét megmozdította az ajtót, a résen bekapkodott a toronyba. Lelelkazkadva rohant vissza: — Fiam! jelkemre, egy férfi van a toronyban, egy férfi, ki ép imádkozik! — Ha imádkozik, úgy minden bizonynyal becsületes s igazhívó ember. Menj öre, tedd fel a kávé s sziss egy kaliczot. — Jaj! csak nem valami gonosz? — Nem anyám, a gonoszok nem imádkoznak. — Fiam, ne menj házdorsod nélkül! — Mit följek atól, ki az istentől fél? ... ki pedig az istentől nem fél, az este sem imádkozik, nem hogy hajnalban s hozzá még másnak házában ajtatoskodnék. Kétség kívül jó és derek ember. S az aga a folyosón át a toronyba ment. Mehemed ezalatt elvégzte imáját s mikor felállott, az agát látta maga előtt. — Szaba hajrola, boldog hajnalod legyen jó aga. — Alarason, ismeretlen ifu. Hát te hogyan kerülés ide? — A szerencse hozott erre. Ime itt, aga, nekéd

házi kényelmek és az életi szerettség. De a munkáján nem ezen a gőgözen akarja megenni északi-
 aszki elcséjeleket és azt reményli, hogy a Spitzber-
 gskövi, melyek körülbelül ezer kilométerre vannak
 az északi sarktól, husz óra alatt megteheti az utat a
 sarkba. Damaskin tanár ugyanis ötven kilométernyi
 utat akar megtenni új északkari vasúttal.

Állásot a futtatáson. Bécseblől táviratozzák,
 hogy a lovasistiztek mai versenyfuttatásán szerencse-
 tenül járt gróf Meissenburg, a 3. házfőzredet főhad-
 jának. Árokgrás közben lefordult a nyeregből és a
 15 fős rugta. Ajánlat terült el a gyepek s a mentők
 vitték lakására. A szerencsétlen tisztnek estői Ferencz
 fedőnád és Vilmos főhercegek segítségére siettek.

Katona-dolgok. Németországban egy idő óta
 naprenden vannak a katonai botrányok. A német
 legyek most két újabb botrányra estek foglalkoznak,
 amelyek a napokban történtek. Az egyik botrányunk
 a hősé ugyanaz a Lucius nevű huszárhadnagy, a kiről
 nemrég megírtuk, hogy a frankfurti parkban a park-
 felügyelőt kardjával megdöntötte, mert a felügyelő
 hadnagy kutyáját a virágokból elzavarta. Lucius had-
 nagyt, valóságos elkapta az által, hogy első hősé-
 tetteit nem büntették meg, újra tanúsított a kiváló
 katonai képességeinek. Egy májri korszakban ban-
 tanított egy 60 éves kerekedőt, a ki nem akarta a
 tisztnek azt a kivánságot teljesíteni, hogy katona-
 közönségre neki, ha a korszakát elhagyja. A kerekedő
 az esetről jelentést tett az államügyésznek. A má-
 tról eset Saarbrückenben volt, a hol egy egyéves-
 önkéntes, a ki a polgári életben törvényszéki jegyző,
 kardjával keresztül szurt egy kőkorlatot. A megse-
 bült ember állapota veszélyes. Ezzel kapcsolatosan
 egy párhuzamot vonhatunk a német állapotok és
 az Angliában uralkodó viszonyok között, a következő
 esetet is felidéjük, a mely Angolországban, Hayshen
 folyt le a napokban. Hayshen őrségen állt egy kö-
 katona, a kivel egy Burr nevű rendőr szóvalta be-
 veredett. A vitának az lett a vége, hogy a katona a
 rendőrt puskagyával megütötte. Ekkor Burr egy
 segítségével jött rendőrtársával letartóztatta az őt
 álló katonát s bekísérte a rendőrségre. Németorszá-
 gon ez a kőkatona bizonyosan leléte volna a ren-
 dőrt s érdeme elismeréséül Vilmos császár az arca-
 zékét nyújtotta volna át neki.

A folyó titka. Okaniza közeg előjáráságotól
 a szegedi rendőrséghez távirati értesítés érkezett, hogy
 ott ma egy teljes egyenruhát, közös hadseregbeli
 egyéves önkéntes holtestet fogtak ki a Tiszából. A
 hulla valószínűleg Békefi Jenőnek, Békefi Antal sze-
 gedi hárilapíró tavaly telen eltűnt öccsének a holt-
 este.

Iskolai vizsgálatok. A pesti izr. leányár-
 menhelyben fennálló östörtény elemi iskolában, hétfőn,
 május 30-án, délután négy órakor és a pesti izr.
 leányármenhelyben fennálló hatosztály elemi
 iskolában, pénteken, június 3-án, délután négy órakor
 lesznek a nyilvános záróvizsgálatok. A budapesti II.
 kerületi általános iskolában a nyilvános osztály-
 vizsgálatok június 13-ától 21-ig és az erdélyi-
 vizsgálatok június 23., 29. és 24-én tartják meg; a
 magántanulók június 25-ig jelentkezhetnek. Az évzáró
 ünnepély június 29-án lesz.

Kezgyetlen nembek. Párizian kegyetlenekkel
 akarta ma, mint nekünk táviratozzák, Esztergomban
 három elűzött leány eltetni láb alól az egyik leány
 apjának kedvesét. Gemajner Annának hívják a sze-
 rencsétlen teremtést, a kit Czwick Rozália, egy köbör
 utcazi leány két társával együtt megdöntötte. A sze-
 gedi leányt a földre tepertek, szemét kiszúrták, mellet
 összeszurkálták s azután a sebeket behemtek papir-
 kaikkal. Gemajner Annát eszméletlen állapotban találták
 meg az utcaszélen. A kegyetlenégre az indította a
 három elűzött leányt, hogy Gemajner Anna tiltott,
 viszonyban állt a Czwick Rozália apjával.

Az Emke gyűlésének rendező bizottsága
 tegnap ülést bementetett, hogy az egyesület idej
 megünnepelje alkalmával Dr. Berzevics Albert állam-
 titkár üdvözlő. A királyi bevonulási alkalmával sorfialt
 álló küldöttségek sorában az Emke négyeszt főből
 álló küldöttsége a nyugati pályaudvar indulási oldala-
 láli szemközti a Teréz-körút 58. számú háztól a diadal-
 kapuig fog saját logóját alatt elhelyezkedni és így
 az első küldöttség lesz, mely a királyt üdvözlő. A ju-
 nius 7-iki népszámlálás elolvasása a jegyeket a bizot-
 tsági irókban (Zöldta-utca 21.) lehet kiváltani. A
 bankettei tömeges a jelenléte s erre is lehet jegyet
 váltani, egy rendezéséért, mint a tisztviselő-egylet-
 nek, országos kaszinóban s az arisztásra felker-
 velésként.

Oroszán mint szamoly. Miss Broughton, az
 ismert nevű angol utazónő és írónő Hat év Alghiban
 című könyvében a következő érdekes dolgot olvas-
 ta: Ha az algériai évi kihalgatásos fogadott, lábai
 alatt mindig néhány faoroszlán hevert, melyeket a
 kihalgatásos használt. Acsémé, a kihalgatásos egy
 napon epen fiatal oroszán részesült ebben a kihalgatás-
 ban. Miss Broughton atyja gyakran figyelmeztette Ach-

med pasát, hogy életét kockáztassa, de a pasa csak
 mosolygva hallgatta az angol követ intését. Az orosz-
 ánok különben nagy ellenszenvvel viselkedtek Brou-
 ton irauyában. Valahányszor meglátták város egyen-
 ruháját, ordítást kezdtek és menekültek a teremből.
 Egyszer az oroszán, a melyen épen a pasa lába pi-
 hent, hirtelen felugrott, a mikor Broughton meglátta,
 a minék az lett a következménye, hogy a pasa végig
 terült a földön. A mikor felélt, így szólt az angol-
 hoz: — Ez elég szélesem volt tőle — Láthatta,
 hogy még az oroszán is megdöbbent a gőgülművésztől.

A közbiztonság Zemplémben. Sátoralja-Ujhe-
 lyen és egész Zemplémben, mint leveleznők írja, nap-
 renden vannak a kisebb-nagyobb lopások és betörések.
 Így Sátoralja-Ujheleyn feltörték Reichand Dávid pin-
 cerakartárát s rá egy nappal Zucker Jenő cipészmű-
 lőjét tisztelték meg az éjjeli tolvajok látogatásukkal.
 Borsik közegében köböröl olah cigányok az ablakon
 át másztak be Takács Mihály közegési bíró lakásába
 és feltörte a közegés lakáját, a benne lévő 224 forint
 állami adópénzt magukkal vitték. Perbenyikén Pol-
 lák kereskedőhöz hat foggyeres rabló tört be éjjel és
 az iróasztalt, melyben nagymennyiségű pénz és érték-
 tárgy volt, kivitték a szobából. A zajra a házigazda
 felébredt; a rablók ekkor sulyos késszurakot ejte-
 tek rajta és többször rá is löttek, de a lövések sze-
 rencsére nem találtak. A kár hatszáz forintra rug. A
 tettesek megszöktek. Hyenek most Zemplémben a köz-
 biztonsági állapotok, teszi hozzá leveleznők, a nélkül,
 hogy a csendőrség segíteni tudna a bajon.

Mit ér egy emlye? 1846-ban Ellison lord
 nankingi főkomáromot meglátogatta az ottani manda-
 r. Fogadtatásán jelen volt a főkomárom neve je,
 a ki nagyon megtetszett a kínainak. A mandarin nem
 is palástolta a benyomást, melyet az a lady gyako-
 rolt s kínai eszjárásai okoskodva, rigtőn megkérdezte
 Ellison lordot, hogy mennyire vette a nejét. Kétezer
 dollárért, válaszolt a lord, a ki mulatottól a kínai
 fölkészre, — Tudja mi, én megveszem öntől ötezer
 dollárért, — szolt a mandarin. A lord persze nem állt
 rá az ajánlatra, a mit a kínai oda magyarázott, hogy
 Ellison talán kevesli a nejét a kínai össegért. Igért
 tehát ötezer dollár. A lord végre magyarázni kezdte
 a szerelmes mandarinnak, hogy angol ember nem
 szokta a nejét eladni. A mandarin ezt ehetetlennek
 tartotta s neheztelve távozott a fölön anyó palat-
 jából.

Agrárius gyilkosság. Írországól újabb agrárius
 gyilkosság híre érkezik. Flynn James bécse a nap-
 okban két leányával kecsén jött vissza a lövésverseny-
 területre, az uton azonban feltartóztatták kocsiját s
 míg egy pár ember a két leányt fogta, addig a többi
 kövvel agya-főbe verte a bérlet. Ekközben az uton
 egy másik kecsi érkezett, mire az utonálők megfuto-
 ttak. Flynn leányai a moate-i rendőrelőhatóságba szál-
 litották atyjukat, a hol megvizsgálták az agyonkölt
 bérletet. Feje hat helyen bu szót törte és felső
 ajka felhasította. Flynn annyira ki volt mérülte, hogy
 ki sem lehetett hallgatni; a rendőrség azonban egy
 valómási alapján Russh Patrick, Derreland James és
 Stevin Patrick nevű munkásokat elfogta, a kik mind-
 hárman Flynn bérletén dolgoznak.

A taxal legújabb rémdráma. A bécsi E.-blatt
 mindennap tud valami szörnyű esetet ügynökli. Am-
 ríkből egy Texashól. Az említtelt lap legutóbbi szá-
 mában megint van egy effle szörnyű hír, melynek
 valóságáról nem keszkedünk. Közülük az állítólag
 megörönt esetet, részben azért, hogy olvasóink lá-
 ssák, milyen élénk tud lenni az E.-tt fantazija. Egy
 fiatal pár az esküvője után három órával San-Anto-
 nióból a közellevő Veleja faluba rándult ki s betért
 a valejai vendéglőbe, vasoránál. Néhány falubeli fiatal
 ember ismerte az új párt s tisztelőre szerenődt
 rendezett. A fiatal férjnek nem tetszett a dolog, ki-
 lépett az erkélyre s a tömeg közé léte. Két embert
 meg is ölt. Erre a tisztelőg felriettelek a hangszere-
 ket, elővettek zsebképből a foporgósztyeokát s agyon-
 löttek a fiatal férjet, meg a nejét is.

A legújabb párisi dráma. Párisban megint
 felmúnt kell szerelmi dráma a nap eseménye. A
 dráma hősé egy Bertin nevű dugzagdó bankárnak 22
 éves fia, a ki, mint Párisból táviratozzák, a rue Berry-
 enben rált egykori szeretőjére, egy ismert fővárosi
 hölgyre s azután önmagát lölte agyon. A no sebe
 elvezéltjes.

Időjárás a fővárosban. Valóságos kánikula
 álló idő volt ma is a fővárosban. Egész nap szinte
 tűrhetetlen a hőség s jól esett az embernek egy
 kis árnyékba menekülni a nap sugarai elől. A meleg
 este és éjjel is tart, bár éjjel egy kis hűs szellő tá-
 madt, a mely egy kissé mersküli a nagy forróságot.

Rövid hírek. Tovariorán legett Kiss
 Sándor földbírtokos háza s oltsvetzt kétszáz darab
 hazai forintos. — A kár meghaladja a huszezer
 forintot. — Zernyestén George David betért a
 korembáza s ott addig pálinkázott, míg halva fo-
 rdult el a létesülől. — Sárospatakon, mint nekünk
 írják, Lubay József úrnő, öngyilkos szándékú

a vasúti sínre fektűd a közeledő gyorsvonat elé.
 A vonat összeszeresolta tetsét. — **Csongrádon.**
 mint leveleznők írja, e hó 25-én olyan sűrű köd
 volt, hogy délelőtt kilenc óráig, míg a köd fel
 nem szakadt, a városban alig lehetett látni. —
Tótkomlós aradmegyei község nevét Végvárára
 változtatta.

— **Az alsó aradörv-utóval véres marinyelt** tet-
 tesét. Kakuk Antal péklegényt ma délelőtt átszállí-
 tották a kir. ügyészség börtönébe. Kakuknak a visel-
 kedéséből az tűnik ki, hogy örült.
 — **A rendőri sajtóroda hírei.** **Wocitko** Károly
 vasesztergályos ma reggel a régi jözsefvárosi temető-
 ben felakasztotta magát és mire észrevették, meghalt.
 — **Keller** Lipót szabómester az éjjel a kerepesi uton
 felugrott egy lovonatú kocsira és annak vezetőjét,
 Kern Samut minden ok nélkül fejbeverte, úgy, hogy
 ez eszméletlenül terült el a kocsiában. Keller eme-
 kult. — **Hajner** Antal esztergályos az éjjel a Margit-
 hidról a Dunába ugrott és a labokban nyomtalapant
 elült. — **Rosenovszky** Samu sajkakereskedő sorokésári
 utca 3. szám alatt levő üzletében az éjjel tűz támadt.
 A tüzet a IX-ik kerületi őrség oltotta el.

Klapka György temetéséhez.

— május 27.
 Azok a kínos harcok, melyek Klapka György kö-
 porsója fölött dúltak, nem érnek véget most sem, a
 mikor már egy hét óta tűnik nyugszni a halott a te-
 metőben. Az 1848—49-iki honvédegyetlek orsz. köz-
 ponti bizottsága Tisza László elnöklete alatt ma dé-
 lután ülést tartott, mely főképen a Klapka temetése
 körül előfordult kelemelenségek körül forgott.

Tisza László elnök hosszabb terjedelmű jelentést ol-
 vasolt fel a maga előjárásról. E szerint ő, Mihályt ér-
 veselt a gyászestéről, rigtőn főkereszte a **miniszter-
 elnököt**, a ki több miniszterrel és néhány különböző
 pártból tartozó képviselővel a képviselőház miniszteri
 szobájában talált. Miután a nagy halottat nem lehetett
 szállítani haza, itt történt a megállapodás, hogy a
 tetőt halottszobában ravalatozzák fel, a mint ez a
 külföldön is szokásban van, a hol magánházban soha-
 sem marad egy-két óránál tovább a halott. Később
 többek felszólítására, **Puskásy** Ferenczhez fordult, a
 ki kijelentette, hogy készséggel engedti át a mu-
 zeum csarnokát, ha ezt **Csáky** miniszter nem
 kifogásolja. Tisza ekkor Csáky Albin gróft ke-
 resté föl, a ki Andrásy-utó vilkijában fo-
 gadta s **irásbelileg adta engedélyt** ahhoz,
 hogy **Klapka ravatalt** a muzeum lépcsőeser-
 nokában helyezkedjen el.

Miután az új ravalatozás tetemesen nagyobb költsé-
 gébe került volna, Tisza László a szabadelvű pár-
 tokban felkereste **Szapáry** Gyula gróf miniszterelő-
 nököt, a ki a temetésre szükséges költségek kintvárlányozta
 a központi bizottságnak. **Szapáry gróf ekkor nem-
 csak hogy nem engedte meg a megállapodás-
 sokból való elérést, de Csáky gróf miniszter-
 irását is elvette tőle.** Csak másnap, a képviselőház
 ban történt meg a változtatás, a mennyiben elrendel-
 ték a nagy halott tetemének visszahozását.

Az elnök jelentése részletesen ismerteté a további esemé-
 nyeket is, melyekből kiemeljük meg, hogy mikor
 az özevgy sürgönyöt megkapta, hogy a temet-
 ést halasszák el egy nappal, ismét a **miniszter-
 elnökhez** fordult, a ki ismét megtagadta hozzá-
 járulását s 6 órárt volt kénytelen a temetést más-
 nap délutánra kitűzni, mely határidőt azután a kép-
 viselőházi vita változtatta meg ismét az özevgy kíván-
 szághoz képest. A jelentés végén Tisza László kért a
 központ bizottságot, hogy legyen bírja eljárásának.

A központi bizottság elfogadta **Szentgyörgyi** Imre
 kuriai tanácselnöknek azt az indítványát, hogy az
 elnök esetben **tudomásul vesse** elnökének jelentését
 s melleg köszönetet szavaz igazán buzgó és olaadó
 faradozásaiért. Egyuttal kimondotta a központi bizot-
 tság, hogy a jelentést sokszorosítva megküldik vala-
 mennyi honvéd-egyletnek.

Klapka György fia a következő levelet írta az
 egyetemi kör elnökének:

Tisztelt uram! Melyen meghatótt az önk részvét-
 lemele, mely tele volt érzéssel, részvétellel, a milyen ifju,
 nemis szívekben lakni szokott. Ha van valami, a mi
 fajó szívem megvigasztalhatná, úgy ez a szeretetek
 és tisztelések azon megható jele, a melyet az egész
 magyar nemzet egyetelműleg tanúsított boldogult atyám
 emlékére irant. Köszönettel adozom ezért a nemzetnek,
 de különösen önöknek, az egyetemi ifjúságnak, mert
 úgy tetszik, hogy az a vizsgálat, melyben önk re-
 szesztelték engem, barátaim vizsgálatára. **Klapka**
György.

A nagyváradi és békéscsaba 48—49. évi hon-
 védegyelje, mint Nagyváradról táviratozzák, ma Klapka
 György lelküdvét fonyes rekviemmel rendezett a
 városalózi plébánia-templomban. A templom faluja-
 gában elhelyezett gyászfalatná, mely körül a 48-as
 honvédek álltak fátalva vont gyertyákkal, koszorú-
 kal és honvédelvényekkel volt fedve. A templom
 szülőfalójá meglett díszes közönséggel; testületileg je-
 lentek meg a megye tisztviselői Beóthy aispán veze-
 tése alatt, a kir. tábla, törvényték, az ügyvédi ka-
 mara, a kir. adóhivatal, a jogakadémia, gimnázium,
 real- és polgári iskolák tanárai, a vasuti tisztviselő-
 stb. A gyászmisét Palotay kanonok (ki maga is hon-
 véd volt) vezette nagy segédlettel.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

— **A krisztinavárosi szinkór** legközelebbi udjo-
 sága **Az erényhősök** című háromfelvonásos operett
 vezette, melynek zenéjét **Schwimmer** Aurél, szövegét
Zappert Bruno írta, magyarra pedig Fül J. Béla és
 Reiner Ferencz fordították. A mű zenéjét igen ked-
 vesnek mondják azok, a kik már halották. — A jubile-
 umi napokra a szinkór rendkívüli fényvel lesz dí-
 szítve és kiválgtiva.
 — **Patti és a Parasztbeszűlet.** Londonból írják,
 hogy Patti Adeline most azon fáradozik, hogy behi-
 zonyítsa, hogy a Parasztbeszűlet, óriási sikert első
 sorban a librettónak köszönhető. Ebből a ezből a
 művésznő legközelebbi éraig-ynosi magánisínházában,
 eredeti alakjában elő fogja adni Varga parasztdrá-
 máját. Turidud Salvini, Santuzza pedig ő maga fogja
 játszani.
 — **Vidéki színészt. Csongrádon,** mint nekünk
 írják, Pest háts Lajos színigazgató működik igen
 szép számú társulattal. Már eddig több ízű járab
 került előadásra s a társulat a közönséget úgy látszik
 teljesen kielégítette. — Fabianek Berta, a bécsi zene-
 akadémia vezélt növendéke, a jövő hó másodikán
 szerződöttes czélfőhő vendégszerelpele fog a kolozs-
 vári színházban. Első fellépése a Szegény Jonathán
 Harriette szerepében lesz.

Nemzeti színház.

(A Pont-Biquet család. Bohózat három felvonásban. Írta
 Bisson. Fordította Nádaj Ferencz. Első előadása a nemzeti
 színházban május 27-én.)
 Különös egy familia ez a tisztelt Pont-Biquet csalá-
 d! Olyan különös, hogy az ember szinte zavarrá
 jön, ha beszélnie kell róla. De minthogy a közönség,
 nek a része, mely nem jár a premiére-kre, mégis
 kíváncsi megtudni, hogy új darabok hősni és hőseit
 mivel ölik az időt 1/8-tól 10-ig, a premiére-czikkel
 meg el szoktak mondani a darab meséit. És ez utó-

végre nem is olyan nehéz mesterség, mert mindössze
 arról van szó, hogy valaki meghalt — ez a tragédia,
 vagy pedig arról, hogy valakit egyéb haleset ért —
 például megházasodott! — és ez a vígjáték.

Ez a tisztelt familia azonban nem kis zavarba ej-
 tet. A színházlat a szerkesztőség az egész uton azon
 törtém a fejemet, hogy a diskréciójának milyen formá-
 jában leplezzem le, vagy jobban mondva burkoljam be
 a Pont-Biquet familiát.

— **Mort** ezt nem olyan könnyű elmondani! —
 mondjuk az öreg Pont-Biquet urnak, a család tisztos
 fejének szavaival.

Valahogy csak át fogunk szállni rajta.
 Amny bizonyos, hogy mikor az idő már erősen
 nyár felé hajlik, a nemzeti színházban tikasztatóvá
 kezd válni a hőség s a nézőtér iterson tiszog pad-
 soraióbl valami álmagat unalom kezd felecsapni a szin-
 padra. Paulay, hogy a játszó színészek is el-elájták
 magukat. **Paulay** Ede, a nemzeti színház igazgatója,
 mint zsenialis ember, a ki a művészeti mérleg mellett,
 félszettel a pénztári mérleg ingadozásait is figye-
 melten kíséri, — tágt egy művészeti kiállításmereten,
 cslamad Párisba s ennek valamelyik Boulevard-szín-
 házából hazához egy darabot, melyre a közönség 300
 hőség mellett is megtöli a színházat.

Igy szerzett magának polgarjogot a mi nemzeti
 színházunkban **Bisson**, a kaczatól sikamlóságok az
 idő szerinti szinpad nagymestere, **A megboldo-
 gulttal, a Válás után**-nal és ma este a **Pont-
 Biquet család**-ál.

Es Bisson az ő kapitális hóbotos ötleteivel, a mi
 közönségünknek is rendezes megnyeri pöröt. A mi
 színházjóról közönségünk szivesen helyunja a felszemet
 és csak félfüllel hallgat a néhol túlboszongó mondatokra,
 melyekkel **Bisson** traktálja, — mert hiába az ember-
 tek szeretik, ha egy kiest megcsiklandozzák az iny-
 jüket s szeretik azt, a ki a mai szomorú világhon
 meg tudja kaczagatni őket. **Es Bisson** derekasan
 érti ennek a módját!

Nem is lenne az ellen valami nagy kifogásunk, mert
 a mi irodalmi álláspontunk, hogy az író alkossion jót
 s egyedül a prudéria szempontjából nem tartjuk okos
 dolognak alkotó képességet megbénítani, csakhogy az
 ilyen **Bisson**-féle darabokban van egy másik oldaluk
 is és ez a — **repertoire-kérdés.**

Bisson urat Párisban sem adják a Theatre Française-
 ban és a nemzeti színház repertoireját sem szivesen
 látjuk, pénztári szempontból, a bohózatok nőjóra
 leszállani. Egy-egy ilyen darab a nemzeti színház szin-
 padán mindig kiálló szemrehányás azok ellen, a kik a
 vig-színház létrejöttét megakadályozták. Ilyenkor é-
 rezik csak igazán, hogy milyen égett szükség itt Buda-
 pesten ez a negyedik színház és pedig nemcsak a köz-
 zönség, hanem a nemzeti színház repertoira, vagyis
 világosabban szölv, művészi nőjva szempontjából.

Egy ilyen negyedik színház felépítése esetén Pont-
 Biquet ur nem juthatna ahhoz a fűtságs tisztességhoz,
 hogy siketségével az ország első szinpadján kelljen
 háhofat.

Mert hát az új **Bisson**-féle bohózatnak voltaképen
 Pont-Biquet ur siketisége adja meg a savát-borsát. Ez
 a siketség nagyon boldon természetű. Pont-Biquet ur-
 nak ugyanis olyan túlerékeny dohbártyái vannak,
 hogy valahányszor meg egy halyk csókösköt czup-
 pant is Pont-Biquetné asszony ajkára, ettől a csózkaj-
 tot megküldti négy teljes órára. Ha a vizsgálóbíró
 urnak — mert Pont-Biquet ur vizsgálóbíró egy vidéki
 törvénytéknel — nem lenne ilyen érzékeny dohbártyája,
 a **Bisson** bohózat meg sem íródhatott volna.

Ezt a furcsa siketiséget használta fel **Bisson** arra,
 hogy körültepte három kaczagató felvonással, mely-
 ben fontos szerepet játszik egy a szinpadon meg sem
 jelent asszony: Miss Carmen. Ennek a Miss Carmen-
 nek Dagobert ur a férje. Dagobert ur olyan viz-
 művész, a ki öt és fél percig tud a víz alatt mara-
 radni, a mi, úgy látszik, nem elég rendkívüli
 Dagobertné asszony számára, mert még nagyobb rit-
 kaságot, víz-szavaszt, csinál belőle. Ennek a jeles as-
 szonyának, a ki különbözően örömvészno, a legutolsó
 kedvese **Jaques Dubois** és ennek az urnak a révn
 pottyanunk bele a Pont-Biquet familia kellő közepébe.
Jaques Dubois ur ugyanis épen jégben jár Pont-
 Biquet ur leányával s már csak két hét választja el
 az esküvőtől, mikor Miss Carmen a városban terem,
 megszálly egy fogadóban és fenyegető levelet ír a volt
 kedvesének, hogy jőjjon el rigtőn a fogadóba, mert
 különben botrányt csinál. **Jaques** csak nem melet,
 mint völegény, éjnek idején, a fogadóba egy hölgyhöz
 eltküdi tehát jövendőbeli sógorát, La Reynette-t. En-
 nek kellene rábírnia Miss Carmenet, hogy ne csináljon
 botrányt és térjen vissza Párisba.

Bisson szerpe, mint ügyes bohózat-író, nem engedi,
 hogy a dolog ilyen simán foljon le. La Reynette és
 Miss Carmen nyakára küldi Dagobertet, a férjét, a ki
 nejét tetten akarja éni; Pont-Biquet ur veje helyett
 azonban egy Bouzu nevű ember kerül bele a csárvába
 a ki a szomszéd szobában horkolt s a kíhez Miss
 Carmen bemenekült.
Mikor Bisson így összehabályította ezt a megoldha-
 tallannak látszó bohózatot gordiuszi esomót, melyet
 ráadásul még Pont-Biquet asszonynak egy mulatságos
 szerelmi regénye is komplikál, — Pont-Biquet ur oldja
 meg a esomót. Ő maga még el Miss Carmenhez, a
 kitől — siketen tér vissza. Olyan siketen, hogy Pont-
 Biquetné asszony összehápra a kezét és felkiált:
 — Ilyen siketnek még sohasem láttam!

A dolog vége az, hogy Dagobert kibékül a felesé-
 gével, **Jaques** mégis csak a vejévé lesz Pont-Biquet
 urnak, Pont-Biquetné asszony kiábrándul nem létező
 Robert-jéből és La Reynette, a ki nagy frenológus
 és minden embernek fején ca tiltott szerelmi viszony-
 ok dundorását keresi, megnyugtató felelősséget a
 Hotel Anglerterre-ben töltött éjszakái illetőleg, minden
 a legnagyobb rendben végződik. Mert hát Pont-Biquet
 ur is újra tisztán fog hallani négy óra lefolytával.

Mint ebből a eselekvényből látható, **Bisson** bohó-
 zata a legképletelenebb képletelenség halmaza, de a
 nevetők az ő részén vannak, és a kinek részén
 a nevetők vannak, annak a színházban nyert
 pöre van.
 Az előadás kissé lassu tempóban folyt, a mi a da-
 rab hatását itt-ott kissé csökkentette. **Ujházi** kitűnő
 volt mint Pont-Biquet, **Vizvári** (Dagobert), **Nádaj**
 (La Reynette), **Gabányi** (Bouzu), **Rákosi** Szidi
 (Pont-Biquetné), **Dezsy** (Jaques) jelesek voltak. Apróbb
 szerepekben jól állottak meg helyükét **Ujháziné,**
Palotai Piroksa, **Kezseri** Irén, **Faludi,** **Latabár**
 és **Tolnai.** (M.—s.)

SPORT.

— **A bolgár fejedelem fájváadásata.** Megírjuk
 volt, hogy **Coburg Ferdinánd** Bulgária fejedelem,
 e hó 22-én korán reggel Pusztamezőről Poppárra uta-
 zott, huzant tíz órakor Különvonaton Bécs felé foly-
 totta útját. A fejedelem teljes nyolcz napot töltött

Pusztamezőn s minden reggel vadászott siketfajdra. E
 vadászatonk rendez vezetője volt **Beel Gyula** erdősz-
 gyakornok. A fejedelem összesen tíz szék kakast lóit,
 a mi rendkívül szerencsés vadászatként mondható.

Előkészületek a derby-re.

Vasárnap, e hó 29-én, fogják összemérni képessé-
 geiket legjobb telivérnek a bécsi derby 50.000 forintos
 díjért. Tegnap volt a versenyköz utolsó nagy munkája
 a derby-futam előtt. Képzeli lehet, hogy mily kíván-
 csiással érdeklődnek ez

A budapesti áru- és értéktőzsde hivatalos árjegyzései május 27.

Table with multiple columns listing market prices for various goods, including flour, oil, and other commodities. Includes sub-sections for 'ERTEKPAPIROK' and 'ALLAMADOSSAG'.

Table titled 'ERTEKPAPIROK' listing various types of bonds and securities with their respective prices and yields.

Table titled 'ERTEKPAPIROK' listing various types of bonds and securities, continuing from the previous table.

Table titled 'ERTEKPAPIROK' listing various types of bonds and securities, including 'ZALOGLEVELEK' and 'MAGANSORSJEGYEK'.

Pályázati hirdetmény.

Text regarding a public tender for a building project, mentioning 'Monor kerületi hitelbank' and 'könyvelői állásra'.

Valódnak elismert csakis a MÜLLER J. L.-féle

Advertisement for 'Tojás olaj szappan' (Egg oil soap) by Müller J. L., listing prices and contact information.

Budapesti bankgyeuleslet reszv-tars.

Notice regarding the general assembly of the Budapest Bank Association, held on June 4th.

Versenytagyalasi hirdetmeny

Competition notice for the construction of a railway station in Budapest V, detailing requirements and terms.

Hirdetesek

Small advertisements and notices, including one for 'Kereskedelemugyi m. kir. miniszter'.

Advertisement for 'GUMMI' (rubber) and 'SORSJEGYEKRE' (lottery tickets) by F. BERGUARD FILS.

A nyári idenyre

Advertisement for 'Mandler Vilmos' (Mandler Vilmos) and his products, including 'első magyar gyümölcszserp'.

Elvesztett és meggyögt ferfiero

Advertisement for 'Dr. Müller fotorszorvos-féle' (Dr. Müller's photographic medicine).

Dr. Müller fotorszorvos-féle

Advertisement for 'injekezió és labdacsk' (injections and pills) by Dr. Müller.

Titkos betegsegeket

Advertisement for 'Dr. KAJDACS' (Dr. Kajdacs) and his medical services.

Large advertisement for 'Kereskedelemugyi m. kir. miniszter' (Ministry of Commerce) regarding a public tender for a railway station.

Advertisement for 'CLERTAN SANTALGYONGYEL' (Clertan Santal medicine) by Dr. Clertan.

Advertisement for 'Petroleum-motorok' (Petroleum engines) by 'Capitaine szabadalma'.

Advertisement for 'Dermatol' (Dermatol) skin medicine by 'A Höchst-i gyárból'.

Advertisement for 'Magyar királyi államvasutak' (Hungarian Royal State Railways).

KISIRÁNYTÁSOK

Minden hirdetésre felvilágosítást ad a kiadóhivatal ingyen. Címzett ellátott hirdetések minden közlése után még 30 kr. békéltetők is fizetendő.

Ezen hirdetőket rovatban minden szöveges iratot beküldés után közlési díj nélkül közlünk, ha a közlési díj a hirdetésben van megadva.

TELEFON 542. Csak oly levelekre válaszolunk, melyekkel a válasza szükséges levélbélyeg vagy levelezőlap beküldetik és a hirdetés alatt álló szám közöltetik.

Völ ajánkozik... keresztség 3000 forint, szőlő maggyarítás 3000 forint, szőlő maggyarítás 3000 forint...

Hella-Sziren... levele van esmet cím alatt kívánt helyen. 20439

Eladás... Használt és új pénz-szekrények rendkívül olcsó áron kaphatók...

A nagy Álföldön... egy kisbékéltető kastély díszkerttel szabad kézzel eladó.

Egy díszkard... díszes, csiszolt, kovácsolt, kovácsolt, kovácsolt...

Házeladás... Egy háromemeletes palotaszéri borsóház 30 ablakkal, tiszta 1200 m²-es területtel...

Rogers-féle legújabb vizmentes borkal... vizmentes borkal, vizmentes borkal...

Vétel... Vételre kerestetik egy pár szép kocsit...

Telek... Egy nagyob kiterjedésű telek kerestetik eladásra...

Palota kerestetik... Egy nagyob szabású magán ház (palota) kerestetik megvételre...

Ónáló építész-rajzoló... ónáló építész-rajzoló, ónáló építész-rajzoló...

Alkalmazást keres... Ispán vagy magántöröknek ajánlok...

Mint házzetető... keres alkalmazást idevben vagy idevben...

Kiváltságos lampaok... kaphatók Belyay Bela mezei...

Arverésen... az I-III. ker. járáshírdőnél Fortuna-utca 8. sz. f. hó 31-én...

Arverésen... az I-III. ker. járáshírdőnél Fortuna-utca 8. sz. f. hó 31-én...

Alkalmazást nyer... Ónáló építész-rajzoló ónáló építész-rajzoló...

Alkalmazást nyer... Ónáló építész-rajzoló ónáló építész-rajzoló...

Alkalmazást nyer... Ónáló építész-rajzoló ónáló építész-rajzoló...

Alkalmazást nyer... Ónáló építész-rajzoló ónáló építész-rajzoló...

Alkalmazást nyer... Ónáló építész-rajzoló ónáló építész-rajzoló...

Alkalmazást nyer... Ónáló építész-rajzoló ónáló építész-rajzoló...

Alkalmazást nyer... Ónáló építész-rajzoló ónáló építész-rajzoló...

Alkalmazást nyer... Ónáló építész-rajzoló ónáló építész-rajzoló...

Alkalmazást nyer... Ónáló építész-rajzoló ónáló építész-rajzoló...

Alkalmazást nyer... Ónáló építész-rajzoló ónáló építész-rajzoló...

Alkalmazást nyer... Ónáló építész-rajzoló ónáló építész-rajzoló...

Alkalmazást nyer... Ónáló építész-rajzoló ónáló építész-rajzoló...

Alkalmazást nyer... Ónáló építész-rajzoló ónáló építész-rajzoló...

Alkalmazást nyer... Ónáló építész-rajzoló ónáló építész-rajzoló...

Alkalmazást nyer... Ónáló építész-rajzoló ónáló építész-rajzoló...

Alkalmazást nyer... Ónáló építész-rajzoló ónáló építész-rajzoló...

Alkalmazást nyer... Ónáló építész-rajzoló ónáló építész-rajzoló...

Alkalmazást nyer... Ónáló építész-rajzoló ónáló építész-rajzoló...

Alkalmazást nyer... Ónáló építész-rajzoló ónáló építész-rajzoló...

Alkalmazást nyer... Ónáló építész-rajzoló ónáló építész-rajzoló...

Alkalmazást nyer... Ónáló építész-rajzoló ónáló építész-rajzoló...

Alkalmazást nyer... Ónáló építész-rajzoló ónáló építész-rajzoló...

Alkalmazást nyer... Ónáló építész-rajzoló ónáló építész-rajzoló...

Alkalmazást nyer... Ónáló építész-rajzoló ónáló építész-rajzoló...

Alkalmazást nyer... Ónáló építész-rajzoló ónáló építész-rajzoló...

KANITZ FERENCZ és Társaság BUDAPEST. IV. ker., Hatvani-utca 11. sz. szepességi vászon raktárukat kész fehérneműekben.

DONÁTH SÁNDOR BUDAPEST. Hatvani-utca 3. szám. Ajánlok mindenféle fajták és horostyár-árak

FAÇADE-FESTÉK-GYÁR Kronsteiner Károly Bécs, III. Hauptstr. 120. (saját házában)

Fischer és Heidlberg vegyeseti gyár BUDAPEST. Irada: Arany-utca 25.

Sethildesi raktár Budapest rÖRÖK JÖZSEF gyógyszerháza Király-utca 12. sz.

A nagy kereket mindennemű új nyári úrfuokat, egyzsinór halottas kosk meg reszletfizetésre is a legolcsóbb árak mellett adnak el.

BOGDAN JÖZSEF kocsigyára Gyár: Budapest, IX., Páva-utca 10. és 12. Raktarak: Páva-utca 7., Múzeum-körút 10. és 19.

Hirdetmény. A magyar királyi államvasutak gőzhajózási vállalata. 69982/C. IV. szám.

Első magyar gazdasági gépgyár részvény-társulat BUDAPESTEN Gyártelep: Külső váci-ut 7. sz.

Bártfa-gyógyfürdő Sárosvármegy. Ezen már évszázadok óta ismert gyógyhely. Bártfa sz. k. v. árostól főlórnyira fekszik.

Legolcsóbb és legjobb kerítés! acél tüskesorony-kerítés Andrieu Frigyes Bruno fiai

Nyaralóba, fürdőbe utazóknak! Kézi átvittetés 1-20 fr. Kézi hófesz 3-20 fr. Váltás 3-20 fr.

KERTÉSZ TÖDOR BUDAPEST Dorotya-utca 1. sz. Végelölésöknek LIQUOR-SANCTUM Kuglóz-polyok

Zsigeti Lajos BUDAPEST VIII., Múzeum-körút 10. A legnagyobb választék katonai és nyergeszerkezetekben

CLAYTON & SHUTTLEWORTH Gazdasági gépek legnagyobb gyára. 27.000 lokomobil és 25.000 gőzeséplőgép.

Kanitz C. és fiai Budapest Dorotya-utca 12. Gyár: Vadász utca 28.

Kivételes árleszállítás! asztalos- és kárpitos-butorokat, tükröket, kepeket, szőnyegeket, függönyöket stb.

STEINBACH SÁNDOR Budapest Ferencz József-utca 6. szám, a Zrinyi-utca sarkán, a főkapitányság áttelében.

Visontai Henrik gyöngyösi cég 1885. évbéli „Chateau Visontai” borának egyedüli lerakata.

Dr. BREYER vizgyógyintézet Salzburg-Parsch. eredeti gyártmányai

SACK RUDOLF és pedig répatüvelésre és más kapásnövények megmunkálására

PROPPER SAMU mezőgazdasági gépezetben kaphatók Budapest váci-körút 29. szám alatt

A fogak rendszeres ápolására legkiválóbb készítmény. Salvator Glycerin Zahn-Creme

Arverési hirdetmény. Fogaraszmege Alsó-Porumbák községének határában fekvő baró Brukenthal-féle alapítványi jöszög

Minden cspv v. földünket aztán, vagy tő, még az a tenger vize elparol minden szerves leány, edes víz is telen mondandó.

ALVILSAVAS MÉS-ZSÖR P GRIMAULT és TÁRSA Gyógyszeresektől Párisban. A mákos kőbőgés, hurut, számrhurut és más egyéb mellbajoknál.

1892 HU SZERKESZT BUDAPEST VI. SZEREB KESZIRATOKAT NEM KÜ CSÁK BEREMTES LEVELE ELŐFIZETÉS Vidékre postán v. helybe Egy évre... 10 fr. Egy évre... 10 fr. Egy évre... 10 fr. Oláhok Örültség meg magyarországi oláh demonstrációja az osztrák főváros zelebbi napokat vagy gondolhatna nak tervét, csa hozzá. Az a kétszázhat patúcióz, mely h össze s a királyi a magyar állam talmozó memora szem bizonyítja a oláhokban van o elégedő. Maga de végrehajtásai Kiszélt honarula kon horják. A magyar a megsértése már a magyar állam ell kotmányos forma el akarja vinni; ezt teszi, a képe. Az oláhok Bécs ott a magyar né stráljanak. Bécsb hogy ott a mag ölelkezhetnek és mennek most, a szíve leve van tel, a mikor megteik a ki jubileum alkalm a mikor az egész szül, hogy minő zánabb és minő jon kifejezést ki kesülésének. Mi kellett ahhoz, ho ép ez az időpot gyar állam és a tüntetésre, a me a nemzetet, de o jölelki fejedelmé oahság, mely szándékos sérelm hogy magát a me felhívásában „m szági”-nak neveze bárnikor is a ho vétnél el: most t tön bűne is min tunk, mert súlyo és körülményei. A magyarorszá Bécsbe mennek, tetnel a magyart zet ellen: a m honarúlast dem el: határozottan